

Bijlage G . Aanmeldnotitie m.e.r.- beoordeling

HET DAGELIJKS BESTUUR VAN HET WATERSCHAP AMSTEL, GOOI EN VECHT
(BBV17.0009)

Gelezen het voorstel van het Dagelijks Bestuur van 7 februari 2017 inzake de vaststelling van het m.e.r.- beoordelingsbesluit van dijkverbetering Linnaeuskade en de aanmeldnotitie dijkverbetering Linnaeuskade van ingenieursbureau Sweco;

BESLUIT:

In te stemmen met de aanmeldingsnotitie en te bepalen dat voor de uitvoering van "dijkverbeteringsplan Linnaeuskade" geen milieueffectrapport behoeft te worden opgesteld, omdat er slechts sprake is van tijdelijke en beperkte effecten zonder ernstige milieugevolgen.

Amsterdam, 7 februari 2017
Het Dagelijks bestuur,

drs. H.J. Kelderman
secretaris-directeur

Dr. Ir. G.M. van den Top
dijkgraaf

Notitie

Referentienummer
SWNL0189711

Kenmerk
351962

Betreft
Aanmeldingsnotitie m.e.r.-beoordeling Linnaeuskade

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De waterkering "Linnaeuskade" ligt in de gemeente Amsterdam, stadsdeel Oost (zie figuur 3 in par. 3). De Linnaeuskade beschermt de Watergraafsmeer tegen overstromingen. De kade is 670 meter lang en op bepaalde gedeelten afgekeurd op hoogte. De waterkering biedt daardoor onvoldoende veiligheid tegen overstromingen en moet versterkt worden.

Verder wil de gemeente Amsterdam de Linnaeuskade in 2017 herinrichten (o.a. bestrating en begroeiing). Het Hoogheemraadschap Amstel Gooi en Vecht (AGV) ziet kans om de werkzaamheden van de gemeente te combineren met de dijkverbetering. Hierdoor kan de voorbereiding en de realisatie voor beide partijen efficiënter worden uitgevoerd. Daarnaast wordt door de combinatie van werkzaamheden de overlast voor de omgeving beperkt.

1.2 Waarom een m.e.r.-beoordeling

Op grond van de Wet milieubeheer en de bijlage bij het Besluit m.e.r. (onderdeel D, categorie 3.2) geldt een m.e.r.-beoordelingsplicht voor de aanleg, wijziging of uitbreiding van werken inzake kanalisering of ter beperking van overstromingen, waarvoor het hoogheemraadschap een projectplan (dijkverbeteringsplan) op grond van de Waterwet moet opstellen¹. Het wijzigen van een regionale waterkering valt onder deze categorie en is daarmee m.e.r.-beoordelingsplichtig.

M.e.r.-beoordelingsplichtige activiteiten zijn activiteiten waarvoor de beslissing of wel of niet de m.e.r.-procedure moet worden doorlopen, niet bij wet vastligt, maar door het bevoegd gezag (in dit geval het Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht) moet worden genomen. Het bevoegd gezag moet bepalen of er sprake is van "belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu", die het doorlopen van de m.e.r.-procedure wenselijk of noodzakelijk maken. Uitgangspunt ("geest van de wet") hierbij is dat er in beginsel geen m.e.r.-procedure doorlopen hoeft worden, tenzij sprake is van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu. Hierbij moet getoetst worden aan de richtlijnen in bijlage III van de Europese Richtlijn milieueffectbeoordeling met de volgende drie criteria:

- kenmerken van de activiteit,
- plaats van de activiteit en
- kenmerken van het potentiële effect.

¹ Op zich zou er voor AGV geen planprocedure noodzakelijk zijn als alleen de waterkering opgehoogd zou worden. Binnen het plangebied spelen er echter ruimtelijk meer vraagstukken die op elkaar ingrijpen. Daarom willen het stadsdeel Oost van de gemeente Amsterdam en AGV de realisatie van hun doelstellingen samenbrengen in een integraal project. Omdat er vanuit de gemeente en de omgeving meer wensen zijn met betrekking tot de inrichting van de Linnaeuskade (onder andere stedelijk groen) kan het zijn dat er verschuivingen van het dijkprofiel noodzakelijk zijn. Omdat dit kan leiden tot een aanpassing van de waterkering kan het noodzakelijk zijn dat het waterschap een projectplan moet opstellen en dit ter inzage moet leggen.

Voorliggende notitie bevat de informatie op basis waarvan het bevoegd gezag kan en moet besluiten of er sprake is van "belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu", die het doorlopen van de m.e.r.-procedure wenselijk of noodzakelijk maken.

2 Kenmerken van de activiteit

De waterkering is een zogenaamde verholen kering. Dit houdt in dat er geen duidelijk dijkprofiel zichtbaar is. Slechts het buitentalud en de kruin langs het water zijn duidelijk zichtbaar (zie figuur 1).

Figuur 1: De Linnaeuskade en de verholene kade

De Linnaeuskade wordt in dit project integraal aangepakt:

- Verhogen van de waterkering.
- Reconstructie van de kadeconstructie (basaltglooiing) langs de Ringvaart en het plaatselijk verlagen van de oever.
- Totale "opknappbeurt" en herinrichting van de Linnaeuskade. De rijbaan wordt hierbij omgevormd naar een "fietsstraat met auto's te gast". De huidige begroeiing (bosschages en dunne houtopstanden) worden verwijderd om een betere verbinding met het water te creëren. Van de 135 bomen zullen 32 bomen worden gekapt en 3 verplant². De grote (monumentale) bomen blijven staan.
- Vernieuwen van de riolering in de Linnaeuskade.
- Eventueel saneren van de waterbodem grenzend aan de Linnaeuskade (indien noodzaak uit nader onderzoek blijkt).

² Van de te kappen bomen zijn er 2 beschermwaardig. 18 bomen zullen gekapt/verplant worden i.v.m. de dijkverhoging; 9 i.v.m. ontwerp en 8 i.v.m. beheer.

Er zijn verschillende varianten voor de integrale kadeverbetering verkend. De voorkeursvariant bestaat uit het ca. 4,5 meter naar binnen verleggen van de kade. De kruin zal maximaal 0,5 meter hoger komen te liggen dan in de huidige situatie³. Het voetpad zal op dezelfde plaats blijven liggen en komt door de verlegging van de kade voor de waterkering te liggen. Het voetpad kan daardoor als “voorland” worden beschouwd.

In figuur 2 is de situatie met het nieuwe ontwerp geprojecteerd in de huidige situatie weergegeven. Bij dit figuur moet opgemerkt worden dat de weergave van de kruin erg hoog lijkt. In werkelijkheid zal de kruin circa 40 cm boven het voetpad komen te liggen.

Figuur 2: Voorkeursvariant geprojecteerd in de huidige situatie.

3 Plaats van de activiteit

De waterkering “Linnaeuskade” ligt in de gemeente Amsterdam, stadsdeel Oost. Het traject loopt vanaf de Middenweg tot aan de spoorbaan vlak voor de Molukkenstraat en maakt onderdeel uit van dijktraject AT2-117X. De kade is 670 meter lang. In figuur 3 is de ligging van het dijktraject weergegeven.

Figuur 3: Ligging van dijktraject de Linnaeuskade.

³ Omdat de waterkering wordt verlegd, zal bij definitieve keuze voor deze variant een projectplan moeten worden vastgesteld.

4 Beoordeling milieueffecten

De voorgestelde integrale aanpak van de Linnaeuskade betekent dat 670 meter kade op de schop gaat, zowel voor de ophoging als voor de nieuwe inrichting. In een aantal studies is onderzocht wat dat kan betekenen voor de natuur (zie par. 4.5). Voor andere milieuaspecten is een effectbeoordeling uitgevoerd op grond van expert judgement (zie par. 4.1 t/m 4.4).

4.1 *Bodem*

In het project wordt een geringe hoeveelheid grond vergraven en er wordt schone klei voor de verhoging van de kade aangebracht. Ook wordt er een sleuf gegraven voor een kleikist van 1,50 meter diep. De grond die hierbij vrijkomt, zal worden afgevoerd naar een erkende verwerker.

4.2 *Water*

De voorziene verandering van het profiel betekent geen verandering in de waterbergingsopgave. Het totaal verhard oppervlak neemt immers niet toe. De grondwaterstand zal ook niet verstoord worden. Door de dijk te verleggen ontstaat er wel een mogelijkheid om lokaal plas-draszones in te richten langs de oever. Hierdoor zal de buffercapaciteit van de boezem licht toenemen wat als voordeel kan worden gezien.

4.3 *Archeologie en cultuurhistorie*

In zijn algemeenheid kent Amsterdam veel terrein met een hoge verwachting voor de aanwezigheid van archeologische waarden; in de Watergraafsmeer vanzelfsprekend minder dan in het centrum van de stad. De ondergrond is ter plaatse al vaker geroerd, wat de kans op nieuwe vondsten kleiner maakt. Indien bij de uitvoering van de werkzaamheden toch onverwacht archeologische resten worden aangetroffen, dan is conform artikel 53 en 54 van de Monumentenwet 1988 (herzien in 2007) aanmelding van de desbetreffende vondsten bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed verplicht (vondstmelding via de bevoegde overheid).

4.4 *Landschap/ruimtelijke kwaliteit*

De combinatie groenstrook/waterkering met (monumentale) bomen en struiken, de ligging aan de Ringvaart en de woningen met gevels van hoge kwaliteit zorgen voor een stedelijke omgeving met een redelijk statig karakter. Met de voorgestelde integrale aanpak wijzigt dit beeld nauwelijks: aanwezige bomen en struiken kunnen grotendeels worden gespaard en de uitstraling van de Linnaeuskade blijft grotendeels in tact.

4.5 *Natuur*

Gebiedsbescherming

De planlocatie ligt op circa 3 kilometer van Natura 2000 gebied IJmeer en op ruim 2 kilometer van de Ecologische hoofdstructuur. Beide gebieden liggen buiten de Snelweg ring A10. Gezien de omvang en aard van de ingrepen zijn er geen negatieve effecten op die gebieden te verwachten.

De Linnaeuskade maakt geen onderdeel uit van de Hoofdgroenstructuur of ecologische structuur zoals omschreven in de structuurvisie 2040 van Amsterdam. Het water en de oever zijn wel een verlengde van de ecologische structuur aan de Ringvaart en daarmee heeft het in potentie wel een ecologische waarde. In het bestemmingsplan is de zone langs het water met kade en het voetpad als groen bestemd.

Ecologische waarde

De struiken langs de kade zorgen voor schuil- en nestgelegenheid voor vogels maar doordat de strook zo smal is en het talud zelf een harde oever is zonder vegetatie komen er niet zo veel soorten voor. Op een klein stukje is wel een zachte oever met rietvegetatie ontstaan en hier is zichtbaar dat er verschillende vogels op afkomen en watervogels gaan broeden. Wanneer veel

bomen op de kade staan zorgt dit voor schaduwwerking en bladval op de oever en in het water. Hierdoor kan de kwaliteit van het water achteruit gaan vanwege slipophoping en zuurstofgebrek.

De herprofilering biedt een kans om de natuurwaarden te versterken. Er komt een gevarieerder groenbeeld terug langs de oever: een meer natuurlijke natte oever doordat op enkele plaatsen de oever wordt verlaagd, waarbij een oeervegetatie van riet kan groeien en waterplanten als gele plomp kunnen gedijen. Door de uitbreiding van de oever en rietvegetatie ontstaat een omgeving waar tal van water en rietvogels op af komen. Deze natuurvriendelijke oevers zorgen voor een paaiplaats voor vissen en de waterkwaliteit neemt toe doordat riet en waterplanten een zuiverende werking hebben. Bijkomend voordeel is dat het waterbergend vermogen van de Ringvaart wordt verhoogd.

Natte oevers zijn niet overal mogelijk, zeker niet daar waar bomen blijven staan. Hier blijft een meer droge oever bestaan waar ook bosschages terug geplant kunnen worden, of gedeeltelijk kunnen blijven staan. De beplanting langs de oever zal op een aantal locaties worden aangepast, zodat er meer variatie ontstaat. Door het toepassen van inheemse soorten wordt het een aantrekkelijkere omgeving voor bijen en vlinders.

Door op de nieuwe dijk bloemrijk gras te planten en op een aantal locaties heesters en hagen te planten wordt voor dekking voor zangvogels en voedselgelegenheid voor vogels gezorgd. Hagen kunnen worden ingezet voor een natuurlijke afscheiding bij bijvoorbeeld de speelplekken of picknickplekken, waarmee ook een aantrekkelijke verblijfplaats voor huismussen wordt gecreëerd. Ook zal langs de gevels meer groen worden aangebracht, middels het creëren van geveltuinen, en krijgen de bewoners de mogelijkheid om nestkasten op te hangen. Er wordt gekeken of er een mussenflat kan worden geplaatst.

Al met al ontstaat er een meer gevarieerde groene inrichting, meer afwisseling in beeld en een verrijking van de ecologische waarde door de combinatie van natte en droge natuur.

Flora- en faunawet

Met ecologisch onderzoek is in kaart gebracht of er beschermde soorten voorkomen in het plangebied en hoe hiermee om te gaan⁴. De volgende tabel bevat een beknopt overzicht van de (mogelijk) aanwezige soorten van tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet en de mogelijke effecten op de soorten.

⁴ Ecotoets Linnaeuskade Amsterdam (Waterproef, juni 2016) en Quickscan natuur Ringvaart t.h.v. Linnaeuskade en advies over waterplanten (b&d Natuuradvies, april 2011).

Tabel 1: Overzicht (mogelijk) aanwezige beschermde soorten (Ffwet tabel 2 en 3) in het plangebied en de mogelijke aantasting van het project op de soort.⁵

Soortgroep	(Mogelijk) aanwezige beschermde soorten	Ffwet Tabel*	Mogelijke aantasting
Vaatplanten	Tongvaren, Gulden Sleutelbloem	2	Geen***
Zoogdieren	Gewone Dwergvleermuis, Meervleermuis, Laatvlieger	3	Geen**
	Ruige Dwergvleermuis	3	paar- en zomerverblijven
Vogels: nesten jaarrond beschermd	Huismus, Gierzwaluw	Vogels	Geen
Vogels: overige soorten	o.a. Houtduif, Meerkoet, Koolmees en Heggenmus	Vogels	Geen**
Reptielen	Geen	-	-
Amfibieën	Geen	-	-
Vissen	Geen	-	-
Overig	Geen	-	-

* Flora- en faunawet tabel 2, 3 of vogels.

** Met inachtneming van maatregelen uit de gedragscode (Unie van Waterschappen, 2012).

*** Met inachtneming van aanvullende maatregelen uit paragraaf 6.2.1.

Een aantal bomen die moeten wijken voor de dijk blijken mogelijk geschikt te zijn voor de ruige dwergvleermuis. Het onderzoek loopt nog om te beoordelen of er een ontheffing nodig is. Verder zijn er geen beschermde vaste verblijfplaatsen aangetroffen en voldoet het om bij de uitvoering van de herprofilering volgens de gedragscode Amsterdam te werken. Er zal een ecologisch werkprotocol worden opgesteld door een ter zake deskundige en geïntegreerd worden in de aanbestedingsprocedure. Er dient voorkomen te worden om in het broedseizoen te starten, zodat er geen vogels kunnen worden verstoord.

4.6 Hinder

De verhoging en herinrichting van de Linnaeuskade zal door graafwerkzaamheden, aan- en afvoer van (bouw)materiaal en overige werkzaamheden tot hinder bij met name de omwonenden kunnen leiden. De omgeving wordt hier tijdig en goed over geïnformeerd door middel van informatieavonden, nieuwsbrieven en de (bestaande) klankbordgroep.

4.7 Cumulatie

De kadeverhoging wordt integraal opgepakt met de herinrichting van de Linnaeuskade (en de effecten hiervan tezamen zijn hiervoor al in beeld gebracht). Er zijn geen andere ontwikkelingen bekend, die zouden kunnen leiden tot cumulerende effecten.

5 Conclusie

In deze notitie zijn de milieueffecten als gevolg van de dijkverbetering Linnaeuskade beschreven. De dijkverbetering leidt niet tot belangrijke nadelige milieueffecten. Er is geen nader onderzoek noodzakelijk en er is ook geen reden tot het uitvoeren van een m.e.r.-procedure. Het is wel van belang de resultaten van het nog lopende vleermuisonderzoek in de verdere planvorming en -realisatie te betrekken⁶.

⁵ De tabel is overgenomen uit de Ecotoets. De aanvullende maatregelen waarnaar verwezen wordt (onder ***), hebben betrekking op het behoud van groeiplaatsen van Tongvaren en Gulden sleutelbloem en op het voorkomen van verstoring van broedvogels.

⁶ Indien in het uitgebreide vleermuisonderzoek verblijfplaatsen worden aangetroffen van de ruige dwergvleermuis, dan zal een flora- en fauna ontheffing worden aangevraagd bij RVON.

Verantwoording

Projectnummer : 351962
Referentienummer : SWNL0189711
Revisie : Versie 1.0
Datum : 4 augustus 2016

Auteur(s) : drs. M.P. Laeven
E-mail adres : marc.laeven@sweco.nl
Gecontroleerd door : ing. J.E. van Veldhuizen Msc
Paraaf gecontroleerd :
Goedgekeurd door : ing. A.J.A. van Steijn
Paraaf goedgekeurd :